

[Fogh Rasmussen]

res. Venstre har ved flere lejligheder efterlyst en forbedring af uddannelsesstøtten til eleverne under højskoleordningen. Der har sidet et udvalg og arbejdet med den sag, og jeg vil gerne afslutningsvis spørge ministeren, hvilke planer hun har for uddannelsesstøtten på højskoleområdet.

Venstre er altså åbent over for sådanne forbedringer af de uddannelsessøgendes økonomiske forhold, som kan gennemføres ved en mere effektiv udnyttelse af de eksisterende økonomiske ressourcer.

Eva Møller (KF):

Det problem, vi skal behandle i dag, er i virkeligheden ikke de studerendes og de nyuddannedes alvorlige økonomiske problemer, for disse problemer er jo i virkeligheden blot et symptom på det virkelige problem, nemlig at Danmark er inde i en alvorlig økonomisk krise, en krise, som regeringen ikke formår – eller i hvert fald ikke hidtil har formået – at løse. Derfor arbejder vi med et rekordhøjt renteniveau, der er til skade for alle i dette land, ikke bare for de studerende og de nyuddannede, der har investeret i deres egen uddannelse, men for alle, der har optaget lån for at investere, det være sig i landbrug, fiskeri, industri, erhverv, fast ejendom el. lign.

Når vi taler om renteniveau, er det værd at bemærke, at indtil 1960 havde renteniveauet ikke været over 5 pct., og indtil 1976 havde renteniveauet, bortset fra en enkelt undtagelse, ikke været over 10 pct. Den udvikling, som vi har i øjeblikket, skyldes altså regeringens fejlslagne økonomiske politik, som vi nu alle må bøde for. Det er et generelt problem, et alment og et omfattende problem, og løsningen bør derfor også være generel, ved en gennemgribende ændring af den økonomiske politik og ikke ved ambulancetjeneste til snart den ene, snart den anden gruppe i samfundet, for så bliver resultatet jo blot, at vi alle skal modtage støtte fra hinanden.

Det følger af det lige sagte, at vi fra konservativ side ikke i den øjeblikkelige økonomiske situation, hvor finanslovunderskuddet skønnes i indeværende år at blive ca. 27 mia kr., kan medvirke til ordninger, der vil koste det offentlige flere penge. Men vi er meget positivt stemt over for ændringer, som kan

udnytte de allerede bevilgede penge på en bedre måde.

Ved at se på årets finanslov vil man kunne konstatere, at der er bevilget 1.068,4 mill. kr. til stipendier og ca. 70 mill. kr. til tilbagebetaling af misligholdte statsgaranterede studielån. Ser vi på skønnene for de kommende år vil vi konstatere, at navnlig beløbet for de misligholdte statsgaranterede studielån vil stige, idet det skønnes i 1984 at blive 245 mill. kr., mens stipendierne kun skønnes at stige til 1.118,6 mill. kr. Hvis vi derfor inden for den eksisterende ramme skal søge at løse problemet, er det rimeligt, at vi først af alt betragter de statsgaranterede lån.

I den forbindelse kan det også bemærkes, at mens leveomkostningerne for en studerende skønnes at være 30.000 kr., kan man i øjeblikket højst få 17.100 kr. som stipendium. Resten skal man enten tjene eller låne. Det vil sige, at man skal skaffe sig på anden vis end stipendier ca. halvdelen af sin indtægt. Når det tillige bemærkes, at det kun er en del af de studerende, der kan modtage stipendier, fordi resten ikke er berettiget til det, enten på grund af deres egne eller på grund af deres forældres økonomiske forhold, er det klart, at en eventuel ændring bør koncentrere sig om de statsgaranterede lån.

I retsforbundets forespørgsel indgår spørgsmålet, om man vil være indstillet på at lade de statsgaranterede banklån overgå til statslån. Lad mig sige det helt klart, at det ser vi os i den nuværende økonomiske situation ikke i stand til. Det er dog en urimelig tanke, at staten skal ud at låne penge for derpå at videreudlåne de samme penge.

Vi er fra konservativ side indstillet på at lade ordningerne med de statsgaranterede banklån fortsætte, men vi kunne ønske os at gøre disse lån rentefrie i studietiden og til gengæld herfor fuldstændig afskaffe stipendierne. En sådan ordning vil have den positive virkning, at alle studerende bliver uafhængige af forældrenes indtægt og formue. Dette gælder i øjeblikket kun for studerende over 22 år, hvilket vi finder harmonerer dårligt med en myndighedsalder på 18 år.

Hvis vi betragter situationen, som den er i øjeblikket, vil der være økonomisk balance i forslaget, idet stipendierne som sagt udgør 1.068,4 mill. kr. og de statsgaranterede lån udgør godt 6 mia kr., hvilket med en rentesats på 15 pct. giver en rentetilskrivning på